

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a Mgr. Petra Melichera v právnej veci navrhovateľky **A. R.**, proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o **invalidný dôchodok**, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 23. marca 2009, č.k. 2Sd/79/2008–32, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 23. marca 2009, č.k. 2Sd/79/2008 – 32, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom z 23.marca 2009, č.k.2Sd/79/2008–32, potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 28. apríla 2008 číslo X., ktorým odporkyňa podľa § 70 zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok z dôvodu, že nezískala v posledných desiatich rokoch pred vznikom invalidity, teda k 8. januáru 2008, potrebný počet 5 rokov dôchodkového poistenia podľa § 72 ods. 1 písm. f) zákona č. 461/2003 Z.z, ale získala len 2 roky a 359 dní dôchodkového poistenia. Krajský súd konštatoval, že navrhovateľka si uplatnila nárok na invalidný dôchodok žiadosťou z 9. januára

2008, podľa posudkov posudkových lekárov sa jej zdravotný stav zhoršoval v priebehu roku 2007 a až od 8. januára 2008 sa stal natoľko nepriaznivým, že boli splnené kritériá invalidity. Lekárske nálezy, predložené navrhovateľkou súdu, sa svojimi závermi neodlišovali od nálezov už hodnotených posudkovými lekármi. K námietke navrhovateľky, že nemohla získať potrebný počet rokov dôchodkového poistenia pre nepriaznivý zdravotný stav súd uviedol, že zákon nepripúšťa výnimky zo splnenia podmienok nároku na dôchodkovú dávku a neumožňuje ani odstránenie tvrdosti zákona.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie navrhovateľka, ktorá namietala, že súd si na jej návrh nevyžiadal dokumentáciu od jej psychiatra, ktorú jej osobne nemôže lekár vydať a ktorá dokazuje, že invalidita u nej vznikla už v roku 2006.

Odporkyňa nepovažovala dôvody uvedené v odvolaní navrhovateľky za opodstanené, pretože zdravotný stav navrhovateľky a pokles jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť posúdili na účely súdneho konania vecne príslušné orgány podľa § 153 ods. 3 a 5 zák. č. 461/2003 Z.z., pričom posudkoví lekári sociálneho poistenia po objektívnom posúdení výsledkov vyšetrení zdravotného stavu navrhovateľky a za jej osobnej účasti vyhotovili logické a jednoznačné posudky. Z toho dôvodu navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu podaného odvolania bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nedovršil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 72 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku nad 28 rokov je najmenej päť rokov. Počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok sa zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity, a ak ide o poistenca vo veku nad 28 rokov, z posledných desiatich rokov pred vznikom invalidity.

Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie a náhradná doba získaná pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 169c ods.1 zákona č.100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov doba nezamestnanosti získaná do 31. decembra 2000 sa hodnotí od 1. januára 2001 podľa predpisov platných v období, v ktorom táto doba bola získaná.

Podľa § 9 ods. 1 písm. d) zák. č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov ak zamestnanie trvalo aspoň rok započítava sa doňho ako náhradná doba, po ktorú sa evidovanému nezamestnanému vyplácala podpora v nezamestnanosti podľa osobitného predpisu.

Z administratívneho spisu odporkyne vyplýva, že žiadateľkou z 9. januára 2008 požiadala o invalidný dôchodok od 1. januára 2006 a posudkový lekár v posudku z 29. januára 2008 uznal navrhovateľku invalidnou s 50%-nou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, pričom dátum vzniku invalidity stanovil dňom 8. januára 2008 na základe doloženého psychiatrického nálezu dokumentujúceho ťažkú fázu recidivujúcej depresívnej poruchy. V rozhodnej dobe desiatich rokov pred vznikom invalidity jej v súlade s § 169c ods.1 zák.č. 100/1988 Zb. v spojení s § 255 ods.1 zákona č. 461/2003 Z.z. bola zhodnotená doba vedenia v evidencii nezamestnaných od 8. januára 1998 do 31. decembra 2000. Navrhovateľka nepracuje od roku 1979, od roku 1993 je vedená v evidencii nezamestnaných. Posudkoví lekári sociálneho poistenia vyhodnotili lekárske nálezy so zhodným záverom, že navrhovateľka je invalidná podľa § 71 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. s mierou poklesu 50 % od 8. januára 2008 s odôvodnením, že k postupnému zhoršovaniu jej zdravotného stavu došlo až v priebehu roku 2007 a napriek intenzívnej liečbe až koncom roka 2007 bol stav hodnotený ako ťažká depresívna porucha s epizódou ťažkého stupňa bez príznakov psychózy. Dátum vzniku invalidity bol stanovený dňom 8. januára 2008, kedy

bolo ochorenie navrhovateľky diagnostikované ako recidivujúca depresívna porucha ťažká. Aj podľa záverov odborného lekára u navrhovateľky išlo o depresívny syndróm, hodnotený až 8. januára 2008 ako recidivujúca depresívna porucha ťažká.

Zo záverov lekárskeho nálezov vyhotovených odborným lekárom – psychiatrom, ktoré boli podkladom pre posúdenie invalidity navrhovateľky i dátumu vzniku jej invalidity posudkovými lekármi vyplýva, že zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľky nastalo koncom roku 2007, čo bolo diagnostikované pri kontrolnej prehliadke 8. januára 2008 a preto určenie dátumu vzniku invalidity uvedeným dňom považoval aj odvolací súd za dostatočne preukázané. Z lekárskeho nálezov je zrejmé, že zdravotné problémy navrhovateľky trvajú už dlhšie obdobie, to však neznamená že zdravotný stav navrhovateľky spĺňal podmienky na uznanie invalidity už pred dňom 8. januára 2008. Je zrejmé, že zdravotné ťažkosti navrhovateľky trvajú už dlhšie obdobie, rozsah týchto ťažkostí však odôvodňuje viac ako 40%-nú mieru poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť až od 8. januára 2008. Záver posudkových lekárov o dlhodobom zhoršení zdravotného stavu a dátume invalidity preto podľa názoru odvolacieho súdu nie je v rozpore so závermi odborného lekára-psychiatra.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd dospel k záveru, že posudky posudkových lekárov sú úplné, objektívne a presvedčivé, logicky odôvodňujúce dátum vzniku invalidity a preto nepovažoval za dôvodnú námietku navrhovateľky, že jej invalidita vznikla už dňom 1. januára 2006.

Pre vznik nároku na invalidný dôchodok navrhovateľka nesplnila podmienku potrebnej doby 5 rokov dôchodkového poistenia, keď v období od 8. januára 1998 do 7. januára 2008 získala dobu poistenia len v rozsahu 2 rokov a 359 dní.

S účinnosťou od 1. januára 2001 sa za náhradnú dobu nepovažovala každá doba nezamestnanosti, ale len doba, po ktorú sa evidovanému nezamestnanému vyplácala podpora v nezamestnanosti podľa osobitného predpisu (§ 9 ods. 1 písm. d) zák.č.100/1988 Zb.). Navrhovateľke v období od 1. januára 2001 do 7. januára 2008 podpora v nezamestnanosti vyplácaná nebola, preto uvedené obdobie nebolo možné považovať za obdobie dôchodkového poistenia.

Vzhľadom na vyššie uvedené aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods.1, 2 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd nepriznal účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní úspech nemala a odporkyňa nárok nemá nárok na náhradu trov konania.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27.januára 2010

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová